

UNITÁRIUS ÉLET

XI. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

1957. DECEMBER HÓ

„És e földön békesség...”

A fejlődés lehetőségei kimeríthetetlenek. Garmadával merednek elénk a korlátok. Tudásvágyunk azonban folyton irtja a rengeteget. S mégis, járatlan területek roppant térei várnak még meghódításra. Lenn és fenn, közel és távol, ma még így mérjük a világot, pedig valójában nincs más, csak a végtelen. Múlt, jelen és jövőről beszélünk, pedig mindent egybefog az örökkévalóság. Légkörökkel mozaikokra osztjuk a világűr, pedig a „mindenségnek” egyaránt szerves része a sarkcsillag épp úgy, mint a névtelen katona sírja a köztemetőben. És a parány és az egész szakadatlan összefüggésben vannak. Tudásunk azonban véges s így az összefüggéseket rendszerint nem vesszük észre. Sokszor úgy eltelünk a részjelenségekkel, hogy az egyetemes megnyilatkozásokat nem értjük meg. Csak amikor valami olyasmi történik, amit mi rendkívülinek gondolunk, akkor döbbenünk rá a nagy összefüggésekre. Olyankor aztán, a nagy összefüggésekben, álmélkodva látjuk pl., hogy mily közel kerültek egymáshoz az ég és a föld, és hogy a rajtuk végbemenő események szervesen egybetartoznak, vagy legalább is egymással bizonyos vonatkozásban vannak.

Hogy a föld és az ég jelenségei mennyire összekapcsolódnak és egymásból folynak, annak klasszikus képe az első Karácsony éjszakája, amikor a legenda és a reális történet úgy összeszővődnek, mint ahogy az élő ember szervezetében a test és a lélek egybeolvadnak. Azon az éjszakán a földön végbemenő fizikai történések az égboltozaton legendás jelenségekben tükröződnek vissza. Hiszen nincsen abban semmi rendkívüli, hogy egy szegény iparos házaspárnak gyermeke születik. Természetes folyamat ez az emberek világában a földön. Bár szokatlan ugyan, de mint esemény nem egyedülálló az sem, hogy egy gyermek istállóban születik. Előfordulhatott azelőtt is, bizonyára még ma is előfordul. Pásztorok és bölcsek, tisztelgő látogatásra mennek a jászolban született gyermekhez. Öntudatos nemzedékek mindig boldog örömmel köszöntik újszülötteiket s szeretetük jeléül kedves ajándékokkal halmozzák el őket. Mindez való történetként újul meg az élet folyamán nap-nap után.

Hanem ezeknek a földön történő eseményeknek nyomán az égboltozaton beálló változások már legenda-szerűek. Mozgó csillagok és futó meteorok a világűrben kezdet óta vannak. A mindenséget egybefogó törvények következetessége azonban még karácsonyi kilengésre sem engedik el pályájukról a csillagokat. És azon az éjszakán a pásztorok mégis úgy látják, hogy a csillagok tüzesebbek, mint máskor. A bölcsek előtt megy mégis a bethlehemi csillag s nem áll meg csak az istálló fölött. És az égi kórusok úgy harsogják dalaikat, hogy egyetlen boldog hozsannában zeng össze a legendás éjszaka nagy csendje s mélység és magasság, föld és ég visszhangzik tőle. Mert új szív dobbant bele a mindenség összhangzó életébe, melynek csendes ritmusa átszűrődik a legmagasabb éter rezgéseire és megtelik vele a világ egy új ígérettel, melyet később a magáraeszmélt értelem így fogalmazott meg: „Dicsőség a magasságos mennyeiben az Istennek és e földön békesség és az emberekhez jó akarat.”

Elernyednek a történelmi események feszült izmai. Az idő méhéből új hang szól bele az életbe. A felajzott indulatok megtorpannak. Göröngyös arcán a vénhedt világnak átszellemülten ül ki egy mosoly s a jövőre kapujára a jászolbeli gyermek szelíd lelke glóriás fényben ragyogja rá az üdvösséges élet első nagy parancsát... „és e földön békesség...”

Harminchárom esztendő múlva a kereszten vajúdó ember, golgothai kínok között, ártatlanul kiontott vérvél bizonyította meg, hogy az üzenet, mely akkor a földet és az eget oly csodálatos közelségbe hozta, az élet fejlődésének alaptörvénye marad örökké... „és e földön békesség...”

Amióta a kolozsvári ember a reformáció zászlaját a dévai vár ormán a világ felé lobogtatta s ott feláldozott életével tanításainak igazságát meg is bizonyította, azóta az unitárius ember nem csak tudásával, hanem hitével, életszemléletével és vallásos meggyőződésével egyaránt szüntelenül a fejlődés feltarthatatlan törvénye alatt áll. Ezért van, hogy nekünk a békesség életfeltétele lünk, mint a szívnek a vér, vagy a tudóknak a levegő.

Micsoda káprázatos lehetőségekben és tébolyult zűrzavarban rajzolódik ki a mai ember előtt a jövő. Fel-szabadított és megfékezett erők örömmámorban és rettegésben tartják a világot. Az atomfegyverek és hidrogén bombák káprázatos szélsőségei között, hogy teológiai nyelven fejezzem ki magamat, a szociális üdvösség és az erkölcsi kárhozat minden eszközét kezébe vette az ember. A várakozásoknak és a beteljesüléseknek ezen az adventi ütköző pontján én azt a szelíd bölcseséget és azt a bölcs szelidséget kérem Istentől a világnak, mely-lyel az első karácsony káprázatos világában a keleti bölcsek és a bethlehemi pásztorok a jászolbölcsőhöz mentek és egy gyermek feletti nagy örömlükben az istállót is a boldogság királyi palotájának látták, mert meg-éreztek, hogy az a hely üdvössége lett a világnak. És ezzel a szelíd bölcsességgel köszöntlek téged Testvér, bárhol vagy e világon és hívlak, hogy mondjuk, szolgáljuk és akarjuk együtt, amit egykor ő akart egyedül. „és a földön békesség...”, hogy legyen újra boldog a Karácsony és békés az új esztendő szerte a világon mindenütt, a jóakarató emberek között.

Pethő István

Megbecsülés és kétely

„Nem vagyok tagja az unitárius egyháznak, de mélyesen érdekel az unitárius mozgalom. Az elmúlt 2–3 év alatt számtalan unitárius füzetet és könyvet olvastam, ami lelki meggazdagodásomra szolgált. Áttanulmányoztam az unitárius énekeket és imákat, amelyeket csodálatos szertartási könyvekben találtam s nagy hatást gyakorolt rám az azokban kifejezésre jutó közvetlen, meleg, de tiszteletet parancsoló szellem. Jóllehet nem volt alkalmam gyakran látogatni az unitárius istentiszteletet, az a néhány, amelynél részt vettem, lelkiileg teljesen kielégített.

Arra a végkövetkeztetésre jutottam, hogy nem kis tragédia lenne, ha az unitárius mozgalom fejlődésében megállna, mivel olyan sok mondanivalója van, amire a világnak elengedhetetlenül szüksége van. Ha olvasmányaimat helyesen értettem, az unitárius gondolat sarkalatos tétele az, hogy Isten, aki végtelen nagy, örökkévaló személyes lélek, benne van a világban és kinyilatkoztatja magát minden teremtményében, különösképpen az emberben, főleg a jó emberben, legfőképpen a názáreti Jézusban.

Az unitarizmus központi követelménye, hogy az ember találja meg Istent önmagában józan eszé, lelkiismerete és beletűző intuitív ereje által s önmagán kívül mindabban, ami szép, jó és igaz. Lény szerint legyen Istené s teljes szívvel feleljen az ő hívó szavára.

Az unitarizmus olyan lelki közösségre hívja az embereket, férfiakat és nőket, amelyben az örök keresés mellett a találás a cél. Kötött dogmái nincsenek, amelyeket híveire kényszerítene, de vannak hitelvei és élő-eleven bizonyágtevői egyéni és közösségi vonatkozásban.

Mozgalmuk tanulmányozása közben jöttem rá, hogy a fenti három alappontra megtalálható az unitarizmus leglényegében. És rájöttem arra is, hogy a keresztény felekezetek közül, egy-kettő kivételével, mindezt csak az unitárius fogalmazza meg ilyen közvetlenül, egyszerűen, de mégis nagyszerűen.

Van azonban egy kételyem, aggodalmam: s ez az, hogy írásbeli és szóbeli megnyilatkozásaikban itt-ott felüti fejét a negativizmus. A megnyilatkozók, bár unitáriusok, mintha kételkednének az unitarizmus jövőjében. Mintha azon buzgólkodnának, hogy valami másfelé tájékozódjanak. Valami másfelé, ami lényegében különbözik az unitarizmustól. Állandóan sürgetik a hitelvek „újrarendelését”, holott, engedtessek meg nekem, a kívülállónak őszintén megmondanom,

hogy az unitáriusoknak nem annyira újrarendelésre van szükségük, hiszen hitelveik nagyszerű, modern megfogalmazásával minduntalan találkozunk a „Szabadelvű vallásos hitben”, vagy Hall Alfréd neves teológus „Egy unitárius hitvilága” című alapvető munkájában, mint a pozitív unitarizmus bizalomkeltő, erős és örömteljes hirdetésével. Az a benyomásunk, hogy bizonyos unitárius gondolkozóknak a hitelvek egységes és kristálytiszta megfogalmazása kötöttséget jelent, holott az egyház a közösségi lélek által alkotott, szabadsággal átitatott, de egységes hitelvek és bizonyágtevések nélkül alkotó elemeire bomlik szét.

Az unitáriusoknak rendkívül fontos mondanivalójuk van a világ számára, s az unitáriusoknak ezt mondanivalójuk is kell. A szabadelvű keresztények helyett is, akik érthető okokból az igazságot nem mondhatják ki olyan tisztán, félreérthetetlenül és bátran, mint az unitáriusok.

Ezt a levelet olvastam az angol unitáriusok „Inquirer” c. hetilapjában, melyet nem unitárius, hanem más felekezeti lelkész intézett a lap szerkesztőségéhez.

Valóban, mi is tapasztaljuk, hogy milyen rendkívüli előny és erősség, hogy a mi vallásunk közvetlen, egyszerű és világos. Akárcsak az Evangélium; Dávid Ferenc érdeme, hogy áttörvén magát a történeti, vagy dogma-kereszténység erős falán: a zsinati határozatok, az egyházatyák s Pál apostol teológiáján, eljutott a leglényegig: az Evangéliumig. Az Evangélium a mi vallásunk felfogásunk fundamentuma és fényforrása. Innen van a mi hitünk egyszerűsége és világsága. Mi az Isten, ember és világ viszonyát s a lét nagy kérdéseit megoldhatónak látjuk a Hegyibeszéd, a két Főparancsolat s az Aranyszabály szerint. Ez a mi hitünk lényege és a keresztény vallás lényege is ez.

A világmegváltó gondolatok, eszmék és igazságok mind ilyen egyszerű formában jelentkeznek. Ennek a felismerése illette meg a mi Brassai bácsinkat is, amikor prófétai látással az unitarizmust „a jövő valóságának” nevezte. Jézus és Dávid Ferenc példája mutatja, hogy a leghaladóbb eszmék, a legmélyebb alapokig mentek vissza. Forradalmi korszakok lázasan keresik a haladó hagyományokat. Hivalkodás nélkül állíthatjuk, hogy egyetlen keresztény felekezet sem gazdagabb haladó hagyományokban, mint az unitárius. Egyházunk az „örök reformáció” jegyében él. Ezt érzik meg azok a szabadelvű keresztények, akik szervezetenként ugyan még nem tartoznak hozzánk, de lelkiileg egyek velünk.

Dr. Simén Dániel

KARÁCSONYI TÖRTÉNET

Élt valamikor, nagyon régen Názáreth nevű városkában egy fiatal ácsmester, József, feleségével, Máriával. Éltek... éldegéltek boldogan és zavartalanul, de egyszer csak parancs jött a római császártól, hogy meg kell számolni a népet. Mindenki köteles — így szólt a parancs — abba a faluba vagy városba menni a számlálás idejére, ahol született. A mi ácsmesterünk, József — egy Bethlehem nevű városban született, így neki oda kellett mennie a számlálás idejére. Abban az időben — majdnem kétezer éve — még nem volt sem vonat, sem autóbusz, még csak repülőgép sem. Aki utazni akart, ha gazdag volt hintóban vagy kocsival ment, a szegény ember bizony csak gyalog. Józsefék is gyalog vágtak neki az útnak, szerencsésen meg is érkeztek Bethlehembe, de mire odaértek — azok, akik hintón meg kocsival utaztak, a vendégfogadókban minden helyet elfoglaltak s nekik nem maradt sehol szállás. Végre — hogy ne kelljen Isten szent szabad ege alatt aludniok — egy jó ember fölajánlotta nekik a jó meleg istállót, hogy ha máshol nem akad hely, aludjanak ott.

Józsefék, mivel úgy sem volt miben válogatniok,

megköszönték a szíveskedést s beköltöztek az istállóba, gondolták arra a pár napra az is jobb a semminél. S azon a csodálatosan szép éjszakán Máriának fia született. Nosza, lett sürgés-forgás a máskor csendes istállóban. A házigazdák, a szomszédok, de még a közelben legeltető pásztorok is mind oda gyűltek csodát látni, mert nem mindennapi dolog az, mikor valaki az istállóban születik. Hamar puha szénából a jászolban fekhelyet csináltak a kicsi Jézusnak, mert Jézusnak keresztelték a fiút. Örvendett József, hát még Mária és az összes szomszédok, ismerősök. Mintha az égből is szózatot hallanának: „Dicsőség a magasságos mennyben Istennek, a földön béke, az emberekhez jó akarat”.

Jézus születésének nem csak akkor örvendtek az emberek, öröm az ma is, nekünk is. Minden karácsonykor örömmel ülnék, édesanyánk kalácsot süt ilyenkor, mákkal, dióval, a nagyobb gyermekek megépítik játékból a bethlehemi istállót, pásztorok öltöznék s úgy kívánnak házról házra járva boldog karácsonyi ünnepeket. Én is kívánok nektek!

Pap bácsi

Unitárius Világkongresszus Chicagóban

(Dr. F. M. Eliot, az Amerikai Unitáriusok elnökének a londoni Inquirer c. unitárius hetilap 1957. szept. 5-i számában megjelent cikke nyomán.)

Az unitárius és teológiai értelemben más szabadelvű egyházak világszövetségének hágai központja, a társ-egyházakkal egyetértésben a háromévenként tartani szokásos legközelebbi világkongresszus helyéül az Egyesült Államokban levő Chicago városát, időpontjául 1958. aug. 9—13. napjait állapította meg.

E városban tartotta első ülését 1894-ben a vallások világparlamentje, melynek tanácskozásán keresztény és nem keresztény egyházak képviselői vettek részt igen nagy számban.

Az 1958. évi kongresszus főtémája: a mai vallások kielégítik a világ mai szükségét. E főtémát öt esti előadásban a kereszténység, a zsidóság, a mohamedánizmus, a buddhizmus és a hinduizmus egy-egy kiváló képviselője fogja ismertetni. Az előadásokat a chicagói egyetem által rendelkezésre bocsátott Rockefeller-aulában fogják megtartani.

A kongresszus öt munkabizottságában négy-négy ülés lesz. Ezek tárgyai: 1. Filozófia és teológia, 2. Nevelés és művészet, 3. Faji és vallási feszültségek, 4. Modern tudomány, 5. Kölcsönös segítség és a világszervezetek.

A kongresszusi előkészítőbizottság tagjai között vannak, többek között: Prof. J. L. Adams, Harvard Egyetem; Prof. S. E. Mead, Chicagói Egyetem; Prof.

F. H. Ross, Délcaliforniai Egyetem; Norman Cousins, a Saturday Review szerkesztője; Dr. F. M. Eliot, az Amerikai Unitáriusok elnöke.

A vendégeket fogadó bizottság élén Dr. McLean Greeley, a bostoni unitárius Arlington gyülekezet papja, Dr. L. T. Pennington, a chicagói unitárius gyülekezet papja, D. E. Klotzle, az univerzalista egyház segítő bizottságának elnöke állanak.

Az ünnepi istentiszteletet A. Bouvier genfi lelkész végzi. A kongresszus résztvevői számos kanadai és Egyesült Államok-beli unitárius, univerzalista és más szabadelvű gyülekezetet látogatnak meg. A kongresszus elnöke J. Chuter Ede angol munkáspárti képviselő, volt miniszter, az unitárius világszövetség jelenlegi elnöke.

A kongresszuson a jelek szerint az öt világrész szabadelvű keresztény és nem keresztény egyházainak a képviselői jelen lesznek. A magyarországi unitáriusok is feldolgozzák a kongresszus témáját. Szó van arról, hogy a csehszlovákiai, romániai és a magyarországi unitáriusok Prágában, 1958. tavaszán előkészítő tanácskozást tartanak, hogy közösen dolgozzák fel a kongresszus anyagát és kialakítsák az egyes kérdésekkel kapcsolatos álláspontjukat.

A kongresszuson résztvevő magyarországi kiküldötteknek alkalmuk lesz arra, hogy hitük teológiai alapjaiból fakadóan bizonyosságot tegyenek arról, hogy szabad elhatározásukból vesznek részt a békeharcban.

HATVAN ÉVE

múlt annak, hogy a „nagy tudós” Brassai Sámuel, az unitárius egyház és a magyar tudományos világ büszkesége a kolozsvári Vöröskereszt kórházban meghalt. — Ha ebből az alkalomból megemlékezem róla, nem kívánom betegségét és halála körülményeit leírni, megtették azt életírói (dr. Boros György, Petz József és sokan mások). A szűkre szabott keretek között csak abból szeretnék néhány jellemző adatot felleleveníteni, amit **Benczédi Gergely**, a kolozsvári gimnáziumunk volt nagyérdemű igazgató-tanára, egyháztörténeti adatainak fáradhatatlan gyűjtője és közlője több kötetre terjedő roppant érdekes naplójában a Brassai bácsi utolsó napjaival kapcsolatosan feljegyezt.

A beteg utolsó tíz napját valósággal megaranyozták azok az ünneplések, amikben őt magas életkorának elérése alkalmából egyháza, a kormány, a tudományos világ, rokonai és ismerősei részesítették. Nagyon meghatotta, hogy az uralkodó is üdvözölte őt.

Utolsó napjaiban — legyengülése ellenére is — általában szellemileg annyira friss volt, hogy maga intézkedett, hogy Benczédi „írja listába” az üdvözlőket s maga jelölte meg, hogy előbb küldjenek köszönő iratot **Wlassics Gyula** vallás- és közoktatásügyi miniszternek s azután **Bánffy Dezsőnek**.

Benczédi sokszor tartózkodott a Brassai bácsi kórházi ágyánál s mindenben segítségére volt.

Amint az említett naplójában írja; egy alkalommal: „Az ablak talpáról kezembe vettem a teológiai önképzőkör meghívóját, kérde Brassai „az mi”. „Egy önképzőköri meghívó”. „Az önképzés nem jó — mondá — mert, minden ember mástól tanul mindent, magától semmit se. Szerettem volna magával czáfolni, de nem akartam ingerelni, mert már ki is volt fáradva”.

Mindenképpen Tordára szeretett volna menni rokonához **Csegezy Mihálynéhoz**; folyton sürgette az indulást, de az egészségi állapota nem engedte az utazást.

Nagy fájdalmat lehetett, mert 21-én reggel azt mondta Benczédinek: „Nem képzeli, mekkora kínom van”. Mégsem akarta, hogy kötözzék, ápolják. Szídtá az ápolónőjét — Fábíánét — s ordított, Benczédi biztat-

ta: ha engedi magát kezelteni, hamar meggyógyul, mire megjegyezte: „haszontalan beszéd”.

Benczédi ezután, a kórházból távozásakor búcsúzáva a betegtől azt mondta: „Ajánlom magamat Brassai bácsi, a viszontlátásig” ... mire Brassai visszaszólt: „Isten áldja, felelé — de az ismétlésig”. Alig tud szólni s most is corrigál”, fejezte be **Benczédi** az aznapi feljegyzését.

Június 23-ára virradó éjszaka a beteg folyton beszélt. Tudományos dolgokat emlegetett, amit ápolónője nem értett. Majd kottát diktált ápolónőjének Viktória angol királynő üdvözlésére, — aki akkor ülte uralkodásának 60. évfordulóját. Nemsokára „tudakozta, mennyi pénze van, Fábíáné felelte 3 ft”, „no, 300 forint épp elég utazásomra (ennyit értett) adja ide”. Fábíáné oda adta az erszényt, s a feje alá tette.

Reggel 7 órakor elcsendesedett, majd megevett 5 szem epret, 11-től haldoklott, s másnap reggel 7 órakor meghalt. Utolsó órájában mellette volt hűségese íródeákja, életírója **dr. Boros György**.

A június 26-án délután 3 órakor történt temetéshez hasonlót alig látott Kolozsvár közönsége. A hatalmas tömegben odasereglettek sorfala között s gyász kíséret már a temetőbe érkezett, amikor a menet vége a Kosuth Lajos utcából kifordult.

„A százzal haladó” Brassai Sámuelnek a nemzeti kegyelet köből állított hatalmas emléket.

Zs. Gy.

Brassai bácsi halálának 60 éves évfordulójáról a Magyar Rádió is kegyeletos szavakkal emlékezett meg reggeli krónikájában.

Kedves olvasóinkkal örömmel közöljük, hogy lapunk az illetékes kormányhatóság engedélye alapján 1958. január 1-től havonként jelenik meg. Előfizetési díja: évi 12 Ft. Kérjük, hogy az előfizetési díj pontos befizetésével lapunkat továbbra is támogatni szíveskedjenek.

Egyetemes unitárius életünket súlyos veszteség érte. Kolozsvárott meghalt dr. **Mikó Lőrinc**, az ítélőtábla volt tanácselnöke, aki erdélyi egyházunk első világháború utáni történetének legválságosabb korszakában, közel két évtizeden keresztül az egyházi titkár sok felelősséggel járó, nagy körültekintést és tapintatot igénylő feladatkörét töltötte be fáradhatatlan buzgósággal és nagy hozzáértéssel. Jelképes sorsszerűség tükröződik abban, hogy dr. **Mikó Lőrinc** szinte megdöbbentően hasonló súlyos történelmi körülmények között jegyezte el magát szorongatott egyháza szolgálatával, akár annak idején érdemekben gazdag nagyatyja, a nagynevű jogtanár és egyházi kodifikátor, id. **Mikó Lőrinc**, aki annak idején jövedelmező ügyvédi gyakorlatát cserélte fel a szűkös tanári kenyérrel, hogy a Bach-uralom ostromapásai alatt szenvedő egyházát a sziklahitú unitárius ember önzetlen lelkesedésével szolgálhassa. — Emlékezetünkben él még az az idő, amikor a erdélyi kisebbségi egyházak a dogmatikai elhatároltság szűk korlátain felülemelkedve, példamutató egységben tömörültek s vették fel a harcot a hírhedt Angelescu-féle egyház- és iskola-politika elvakult sovíniszta, nacionalista szellemével szemben.

A memorandumok, felterjesztések légiói, amelyekben az erdélyi egyházak annak idején az akkori kormányzat elé tárták sérelmeiket, — javarészt **Mikó** kiváló jogász felkészültségére és jelentős nyelvtudására alapozott közreműködésével láttak napvilágot. Éles ítélőképességével ellentéteteket feloldó, közvetlen, szerény természetével, egyéniségének és eredeti hivatásának kettős forrásából fakadó igazságérzetével, nem utolsósorban pedig melegen érző, jóságos emberi szívével évek hosszú során át az egyházi közigazgatás tere felmerült számos bonyolult és kényes kérdést sikerült neki a megnyugtató megoldás medrébe terelni. Erdemei elismeréseképpen a romániai egyház később főgondnokká, majd tb. főgondnokká választotta meg, legutóbb pedig a teológiai fakultás felügyelő gondnoki tisztségével tüntette ki. A gyászszertartást dr. **Kiss Elek** püspök és dr. **Lőrinczy Mihály** teológiai tanár végezték. Áldás emlékére!

Homoródkarácsonyfalván Nyitray Mózest választották meg a gyülekezet lelkipásztorának. Beköszöntőjén dr. **Kovács Lajos** főjegyző vett részt. **Colan**, volt kolozsvári gör. keleti püspök metropolitává történt nagyszabású beiktató ünnepélyén a teológiai fakultást dr. **Kovács Lajos** egyházi főjegyző képviselte. **Bölörben** templomrenoválási ünnepélyt tartottak. **Brassói** lelkészé **Májai Endre** volt torockói lelkipásztort nevezte ki dr. **Kiss Elek** püspök. **Fazakas Jenő** fiatfalvi lelkész meghalt, utóda **Botha Dénes** bözödi lelkész lett, akinek a helyére **Szász Dénes** váraljai lelkész került. **Nyolc** ifjú nyert lelkészi képesítést a kolozsvári Teológiai Intézetben. **Gellérd Imre** siménfalvi lelkész a magisteri vizsgát letette, jelenleg a három év múlva sorra kerülő doktori vizsgára készül.

November 24-én volt Kolozsvárott a Főtanács. A Főtanács szónok: **Darkó Béla** marosvásárhelyi lelkész volt. A Teológiai Intézet első évfolyamára 8 hallgatót vettek fel. — az Intézetnek összesen 30 hallgatója van. Özv. **Lőrinczy János** szép ünnepség keretében iktatták be az oklándi egyházközség kántori tisztségébe. **Barabás Ferenc** gyógyszerész Uzonban elhunyt.

UNITÁRIUS ÉLET

Laptulajdonos a Magyarországi Unitárius Egyházkör

Felelős szerkesztő és kiadó: **Pethő István**.

Évi előfizetési díja 12 forint.

Budapest, IX., Högyes Endre utca 3.

Táv. : 183—186. Csekk. : 50.561.

Zrínyi Nyomda, Budapest. — Felelős: Bolgár Imre.

Kedves olvasóinknak Istentől áldott karácsonyt és boldog új évet kívánunk.

Lelkészi konferenciát tartottunk október 8—11. napjain Magyarokúton, melyen a jelenleg szolgáló lelkészek mind jelen voltunk. Munkánkat naponként áhitattal, bibliaolvasással és bibliamagyarazattal kezdtük, valamint végeztük. Megbeszéléseink többek között a vallás-erkölcsi nevelés; fegyelem az istentiszteleti szolgálatok ellátásában; a chicagói unitárius világkonferencia; egyházunk békeszolgálat és a lelkészi illetmények kérdései körül forogtak.

Megállapította a lelkészi kar, hogy sok a tennivaló s kevés a munkás. Tervezetet dolgoztunk ki ezért a világi prédikátorképzés beindítására azzal, hogy az alkalmasak majd lelkészi oklevelet is szerezhessenek. A chicagói unitárius világkonferenciát illetően pedig arra vállalkoztunk, hogy annak szellemi előmunkálatába a magunk, valamint gyülekezeteink lelki építésére, belekapcsolódunk; a világkonferencia elé tűzött témákat kidolgozzuk; — általánosságban arra törekszünk, hogy belehelyezkedjünk a világ unitáriuságának és szabadelvű keresztényeinek lelki közösségébe. A lelkészi kar meg van győződve afelől, hogy a magyar unitáriusok delegátusai is jelen lesznek a chicagói világkonferencián, ahol igen fontos mondani-valójuk lesz, hiszen úgy kell bekapcsolódnunk annak munkájába, hogy híven képviseljék a mi sajátosan szocialista életünket és optimista hitünket.

Bence Márton

Egyházkörünk évi rendes Közgyűlését december 1-én tartotta a Högyes Endre utcai gyülekezeti teremben. **Györfi István** közügyigazgató imája után dr. **Gálfalvi István** egyházköri főgondnok tartott elnöki megnyitót. Köszönetet mondott azért a megértő jóindulatú támogatásért, amellyel kormányzatunk a Művelődésügyi Minisztérium útján egyházunkat részesítette. Súlyos szavakkal bélyegezte meg az atomenergia háborús célokra való felhasználásának lehetőségét, s hangoztatta a békés együttélés rendje megóvásának mindenek fölött álló szükségességét. — A Közgyűlés üdvözlő táviratot intézett **Kállai Gyula** művelődésügyi miniszterhez, **Horváth János**hoz, az Állami Egyházügyi Hivatal elnökéhez, üdvözölte továbbá a külföldi unitárius és más szabadelvű egyházak és intézmények vezetőségét. A közgyűlést táviratban üdvözölte dr. **Miroslav Novák**, a cseh unitáriusok püspöke és dr. van der **Woude**, a Szabadelvű Keresztények és Vallásszabadság Világszövetségének titkára. A közgyűlés egyhangú helyesléssel vette tudomásul dr. **Jakab Jenő** hódmezővásárhelyi lelkész napirend előtti felszólalásából az „Unitárius Papok Békeszolgálatának” megalakulását és a lelkészeknek a Hazafias Népfrent mozgalmához csatlakozását. A Közgyűlés egyházunknak a Szabadelvű Keresztények Világszövetségének 1958. évi augusztusi chicagói konferenciáján való képviselésével **Pethő István** esperes-püspöki helynököt és **R. Filep Imre** egyházköri főjegyzőt bízta meg. Foglalkozott a Közgyűlés a világi prédikátori szolgálat megszervezésének kérdésével is, majd külön-külön teológiai és külügyi bizottságot alakított. Dr. **Imreh Dénes** meglehangú levélben köszönte meg a júniusi Közgyűlésen tb. főgondnokká történt választását.

Komlóssy Gyula pestszentlőrinci presbiter afiát júniusi Közgyűlésünk tb. presbiteri címmel ruházta fel. Dr. **Mátéffy Géza**t választotta meg a budapesti egyházközségünk közgyűlése az egyházközség egyik gondnokává.

Dr. Kaplay Imre és **dr. Schey Iona**, **dr. Varga László** és **Abrudbányai Erzsike** házasságot kötöttek. Gratulálunk.